

MISKA (25) *sb f*

sg *N* miska (4). ◇ *A* miskę (5). ◇ *L* misce (1). ◇ *pl N* miski (2). ◇ *G* misek (3). ◇ *A* miski (8). ◇ *L* miskách (2); -ách (1), -(a)ch (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVII w.

1. *Dem. od „misa” (23) :*

a. *Od znac. ‘naczynie stołowe lub kuchenne’; scutella BartBydg, Mącz, Cn; patella, scutella Calep, Cn; catinellus Calep (20) :* Scutella, *myska BartBydg 140b; iucha żaby na mifcze [!] warzoney/ na kafzel pomaga. FalZioł IV 15b, V 28v; thego czałzu plałcz bil vkradl kyedy y myfzką. LibMal 1547/136v; Catillo, Miski polizuyę. Mącz 41c; SkarŻyw 573; Patella – Miska. Vas latum est, condiendis opsoniis aptum, lanx seu paropsis [...] sive vas escarium ad olera et pulmenta imponenda. Calep 761b, 172b [2 r.], 958b; Podżupkowi niech będzie dawano pułgrzywny ná tydzień [...] Kuchárzowi cztery grofze: Kuchćikowi dwa grofzá: temu/ który myie Miłki [illi qui lavat scutellas JanStat 46]/ dwa grofzá SarnStat 377.*

[*miska do czego: talerzów stołowych 60, małych talerzyków 41 [...] prawda i misek do jaj 6 InwMieszcz 1555 nr 64.*]

W połączeniu z przymiotnikiem materiałowym [w tym: miska + przymiotnik (3), przymiotnik + miska (1)] (4): Miłzką Czenowa dzyurawa połzcie vkradla *LibMal 1546/115v, 1547/126, 136v; połowie Sámiccy [...] záłtáli go [Kurcyjusa Dentatusa] ná gliniánych miłkach iedząc/ śmiali lie z niego. Ktorem odpowiedzwał/ wołę ia ná gliniány naczyniu iadác/ á złotu rofkázowác. BielKron 120; [Misenowych więszych 34 [...] półmiecchków cenowych 15 [...] misek blachowych 10 InwMieszcz 1567 nr 139; Misek blaszanych 6 po sześci gr [...] 9 po pięci gr [...] 9 po cztery gr [...] 16 po dwu groszu [...] 11 po groszu InwMieszcz 1571 nr 166; [Zabulon] ofiarował miłkę frébrną [obtulit acetabulum argentum; miłę frébrną Leop] wążącą fto y trzydzieści fyklów/ czález frébrną [...] obie pełné biały mąki oliwą záczynionéy ná ofiarę WujBib Num 7/25 (Linde)].*

W połączeniach szeregowych (2): Też od koł/ miłek/ kopániek/ y im rowne ma być targowe brano *UstPraw Ev; SarnStat 277.*

W charakterystycznych połączeniach: miska dziurawa; miski czynić, myć (pomywać, umywać) (3), polizować (2).

[*Wyrażenie: »miska mała« = alveolus, catillus, calinullus, lancula, patella, scutella, scutula Cn: misek cenowych małych 5, talerzów cenowych 15 InwMieszcz 1574 nr 192.*]

Szeregi: »garnki i miski« (1): w kuchenney podłey domowey bráterskiey połudze/ gárnki y miłki pomywáiąc/ kochał fię y przelożonym iuż będac. *SkarŻyw 411.*

»miski i naczynie« (1): między małymi bráty kuchnią vmiáta: miłki y naczynie vmywa: wodę noši: wżytkiey fię domowey flufzby v ftarżezgo domága. *SkarŻyw 354.*

»miski i talerze [z czego]« (1): [*król Kazimierz*] oddał dwiemá coromá fwoim [...] Też wżytki miłki y talerze s lámego złotá. *BielKron 375v.*

b. *Od znac. ‘szala u wagi’; lanx Calep (3) :* Statera – Waga którą niema miłek. *Calep 1003a, 131a.*

Wyrażenie: »miski u wagi« (1): Lances – [...] Lances etiam in libra dicuntur duo illa vascula [...] in quorum altero pondus: in altero vero res pondenda ponitur [...] Miski vuagi. *Calep 580b.*

2. Część zbroi rycerskiej okrywająca ramię lub staw kolanowy (2) : zbroje kv bithwye yedney kazdey ftronye thak tho ym wydawany Item przedny a zadny plach Bernyeny Rukawy a íchorcz Item Myłky plehovicze a nakolanky *MetrKor* 26/62; *ZapMaz VII Z* 31/121v.

Cf **PULMISEK**

IM